

Consultatieverslag Besluit elektronische publicaties en Regeling elektronische publicaties.

Naar aanleiding van de internetconsultatie in december 2019 zijn zeven openbare reacties binnengekomen. Daarnaast is het voorstel voorgelegd aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG), het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen (hierna: UvW) en het Adviescollege toetsing regeldruk (hierna: ATR).

Opmerkingen met betrekking tot de Regeling elektronische publicaties

De meeste punten die in de consultatie naar voren zijn gebracht, hebben betrekking op de Regeling elektronische publicaties (hierna: Rep). Over de Rep is het volgende naar voren gebracht.

De VNG en de UvW hebben bezwaar gemaakt tegen de aanpassing aan de inflatie van de kostenvergoeding die decentrale overheden betalen voor de uitgifte en het beschikbaar houden van de officiële publicatiebladen. Zij spreken van een niet-aangekondigde kostenverhoging. Een periodieke aanpassing van tarieven aan de inflatie is echter gebruikelijk, houdt geen reële kostenstijging in en is overigens ook nodig om het beheer van de publicatiebladen te kunnen blijven uitvoeren. De VNG en de UvW hebben daarnaast opgemerkt dat het gebruik van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) niet de meest voor de hand liggende inflatiemaatstaf is. Nu er echter geen specifiek prijsindexcijfer is dat de kostenontwikkeling van het uitgeven van elektronische publicaties in beeld brengt, moet worden teruggevallen op een meer algemeen prijsindexcijfer. De keuze voor het CBS-prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie is ingegeven door de algemene bekendheid en de snelle beschikbaarheid ervan, alsmede door de omstandigheid dat dit prijsindexcijfer al sinds de introductie van de elektronische officiële publicaties in 2009 door de Rijksoverheid wordt gebruikt voor de aanpassing van het budget voor het beheer van de officiële publicaties. De VNG achtte daarnaast een aanpassing van de tarieven na acht jaar een te grote stap ineens en vroeg om temporisering. De tariefsverhoging komt gemiddeld neer op ongeveer € 1.400 per gemeente. Doordat de Rep op 1 juli 2021 in werking treedt, wordt de verhoging van het tarief over twee jaar gespreid. Het bedrag is van dien aard dat geen reden bestaat voor een verdere spreiding in de tijd. De VNG meende voorts dat niet wordt voldaan aan de aankondiging in de memorie van toelichting bij de Wet elektronische publicaties (hierna: Wep) dat de tariefstructuur niet zal worden gewijzigd. De structurele elementen in het tarief – de verdeling van de kosten over de verschillende bestuurslagen en het principe van een vast bedrag per inwonersklasse voor gemeenten – zijn echter ongewijzigd. De wijzigingen blijven beperkt tot aanpassing van de bedragen aan de inflatie en aanpassing van de inwonersklassen aan de schaalvergroting bij gemeenten.

De VNG en de UvW hebben tevens de suggestie gedaan om eerst door middel van enkele pilots ervaring op te doen met de ongevraagde e-mailattending van burgers. Sinds 2013 worden er echter provinciale bladen, gemeentebladen en waterschapsbladen gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl en bestaat de mogelijkheid om gebruik te maken van de attenderingsservice. Op dit moment maken hier 150.000 mensen gebruik van. Met de attenderingsservice is dus al ruimschoots ervaring opgedaan. Dat is nog niet het geval met het ongevraagd attenderen. Het afnemende bereik van de traditionele informatiekkanalen maakt het echter urgent om in een alternatief te voorzien. In dat kader is het moeilijk te verdedigen om sommige burgers wel en anderen niet te informeren. Daarnaast moet worden onderkend dat de attendering voorshands alleen betrekking heeft op personen van 25 jaar en ouder die een geactiveerd MijnOverheid-account hebben en in dat kader een e-mailadres hebben opgegeven. Dat betekent dat de reikwijdte van de ongevraagde attendering op zichzelf qua omvang reeds te overzien is. De gekozen standaardinstellingen voor de attendering (alleen besluiten met betrekking tot een locatie binnen een zekere straal rond het woonadres) leiden tot een beperkt aantal attenderingsmails. Er is dus sprake van een voorzichtige start. Ten slotte zal de attendering gefaseerd worden uitgerold. Dit is noodzakelijk om de benodigde technische systemen te beproeven en op te schalen, alsmede om de helpdesk niet te overbelasten. Gefaseerde uitrol biedt tevens de mogelijkheid om op basis van de respons van het publiek tot aanpassingen te komen. Op basis van permanent gebruikersonderzoek zal de attenderingsfunctie verder ontwikkeld worden.

Het ATR heeft geadviseerd de regeldrukparagraaf (paragraaf 5) aan te vullen, omdat met name de standaardinstellingen voor de ongevraagde e-mailattending nog niet bekend waren ten tijde van de beschrijving van de regeldrukeffecten in de memorie van toelichting bij de Wep. In het ten behoeve van de Wep uitgevoerde onderzoek van SIRA Consulting staat: "Waarschijnlijk leidt de verbeterde toegankelijkheid van kennisgevingen er wel toe dat bestaande lezende huishoudens en bedrijven in de toekomst vaker publicaties gaan lezen. Hiermee wordt een belangrijk beleidsdoel gerealiseerd: verbeterde transparantie van besluitvorming door meer kennisname van besluiten van de overheid. De keerzijde hiervan is een rekenkundige toename van de administratieve lasten."¹ Een verdere verbetering van de attenderingsservice leidt dus volgens de meetmethode tot een hogere administratieve lastendruk. De meetmethode lijkt in dit opzicht niet goed toegesneden op de aard van het voorstel. Een verdere verfijning van de kwantitatieve analyse volgens deze methode is dan ook niet opportuun.

Het ATR heeft tevens opgemerkt dat de standaardinstellingen van de attenderingsservice ertoe zouden moeten leiden dat burgers worden geïnformeerd over besluiten waarbij zij belanghebbende zijn en dat voorkomen wordt dat zij worden overspoeld met informatie over besluiten waarbij zij geen belanghebbende zijn. In artikel 20 van de Bekendmakingswet is bepaald dat attendering plaatsvindt met betrekking tot publicaties over de omgeving van het woonadres van de burger en dat over de omvang van dit gebied bij ministeriele regeling nadere regels kunnen worden gesteld.² De omvang van het gebied dient dus zodanig te worden gekozen dat de burger zoveel mogelijk belanghebbende is bij de (voorgenomen) besluiten waarop hij wordt geattendeerd. Om dit beter te realiseren, is een differentiatie aangebracht in de straal rond het woonadres naar de mate van stedelijkheid van een gebied.

Gebruikers van de attenderingsservice kunnen ervoor kiezen om direct na verschijnen van een bericht te worden geattendeerd of eenmaal per week een overzicht van alle nieuwe berichten te ontvangen. Standaard wordt een keer per week geattendeerd. Het ATR pleit voor dagelijkse attendering omdat hierdoor meer tijd beschikbaar is voor het indienen van bezwaren. De frequentie van de berichtgeving (eenmaal per week) is het resultaat van een afweging tussen enerzijds de wens tot het zo spoedig mogelijk attenderen op relevante bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen en anderzijds de gedachte dat burgers niet moeten worden overstelpt door berichten van de overheid. Uit gebruikersonderzoek blijkt ook dat gebruikers overwegend een voorkeur hebben voor attendering eens per week.

Onder meer door de Nederlandse Melkveehouders Vakbond (hierna: NMV) en het ATR zijn verschillende opmerkingen gemaakt over mogelijkheden, gebruiksvriendelijkheid en kwaliteit van de attenderingsservice. Deze opmerkingen zullen samen met de resultaten van gebruikersonderzoek worden benut om de attenderingsservice in de loop van de tijd verder te verbeteren.

De NMV drong erop aan om aan een gebrek in de attendering het gevolg te verbinden dat wettelijke termijnen waarbinnen kan worden gereageerd, met twee weken worden verlengd. De attendering is echter een service en maakt geen onderdeel uit van de bekendmaking.³

Door de koepelorganisatie voor de belangen van mensen met een beperking of chronische ziekte, Ieder(in), is gevraagd naar de toepasselijkheid van standaarden op het gebied van de toegankelijkheid. Daarbij is gewezen op Richtlijn (EU) 2016/2102 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties ('de webtoegankelijkheidsrichtlijn').⁴ Deze richtlijn voorziet – in aansluiting op internationale en meer algemene in het kader van de Europese Unie tot stand gekomen regelgeving over ondersteuning van mensen met een beperking – in (minimum)voorschriften ter

---

¹ Drs. ing. P.M.H.H. Bex, drs. J.J. van der Heijden en mr. S.A. Prij, 'Digitale publicatie algemene bekendmakingen en mededelingen; onderzoek naar de effecten van verplichte publicatie van algemene bekendmakingen en mededelingen op de administratieve lasten', Nieuwegein, 27 januari 2015, p. 7.

² Zie artikel 20, eerste en derde lid, laatste zin, van de Bekendmakingswet.

³ De door de NMV beoogde aanpassing zou overigens alleen kunnen geschieden door wijziging van de wet in formele zin.

⁴ PbEU 2016, L 327.

waarborging van toegankelijkheid van websites en mobiele applicaties (apps) van overheidsinstanties. De webtoegankelijkheidsrichtlijn is in Nederland vooralsnog geïmplementeerd met het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid. In de Wet digitale overheid⁵ is, mede met het oog op deze richtlijn, een grondslag opgenomen voor de aanwijzing van standaarden bij algemene maatregel van bestuur. Officiële publicaties dienen te voldoen aan de in de genoemde regelgeving gestelde eisen inzake toegankelijkheid. Daarom is bij of krachtens de Bekendmakingswet geen aanvullende bepaling nodig.

Naar aanleiding van de ontvangen reacties zijn op verscheidene plaatsen in de Rep en de toelichting daarbij wijzigingen, verduidelijkingen en aanvullingen aangebracht.

Opmerkingen met betrekking tot het Besluit elektronische publicaties

Specifiek met betrekking tot het Besluit elektronische publicaties (hierna: Bep) is het volgende opgemerkt.

Het ATR heeft de aanbeveling gedaan om de ongevraagde e-mailattending uit te breiden tot ondernemingen. Het attenderen van ondernemingen is echter complexer dan het attenderen van burgers. De in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel opgenomen adressen behoeven immers geen weergave te vormen van de locaties waar een ondernemer belangen heeft. Denk daarbij aan de akkers van een agrariër, de panden van een verhuurder of de percelen van andere vastgoedeigenaren. Gasunie en Tennet gaven in het kader van de consultatie van de Wet elektronische publicaties aan geattendeerd te willen worden op besluiten rond het gasnet respectievelijk het hoogspanningsnet. Daarnaast zijn veel rechtspersonen bij het Handelsregister ingeschreven op het adres van een administratiekantoor, zonder op dat adres belangen te hebben. ZZP'ers zijn vaak gevestigd op hun huisadres waarop ze als burger al geattendeerd worden. Ondernemers zijn er dan ook vaker bij gebaat om zelf een attending op maat in te stellen en zijn hier ook beter toe in staat dan anderen. Er zijn marktpartijen die met hun diensten op deze specifieke behoeften inspelen. Mogelijk kan voor een aantal specifieke gevallen een zinvolle vorm van ongevraagde attending worden ingericht, maar dit is iets voor eventuele doorontwikkeling. Een andere consultatiereactie hield in dat de ongevraagde e-mailattending uitgebreid zou moeten worden tot Verenigingen van Eigenaren (VVE's). Hiertegen gelden echter vergelijkbare bezwaren als vorenstaande: deze verenigingen kunnen gevestigd zijn op het adres van een administratiekantoor en de bewoners die het betreft worden individueel al geattendeerd.

Het ATR adviseerde tevens de regeldrukparagraaf van het Bep en van de Rep aan te vullen, omdat met name de standaardinstellingen voor de ongevraagde e-mailattending nog niet bekend waren ten tijde van de beschrijving van de regeldrukeffecten in de memorie van toelichting bij de Wet elektronische publicaties. Omdat die standaardinstellingen zijn opgenomen in de Rep en niet in het Bep, wordt hierop ingegaan in de toelichting bij de Rep.

Naar aanleiding van de ontvangen reacties zijn op verscheidene plaatsen in het Bep en de nota van toelichting daarbij wijzigingen, verduidelijkingen en aanvullingen aangebracht.

---

⁵ Kamerstukken 34972.